

UJÉVBEN

IRTA: KOVÁCS JÁNOS, ev. ref. lelkész BÉKEVÁR, Sask.

Az idő végtelen folyásában ismét elérkeztünk egy határponthoz, az 1929 esztendőhöz. Ismét egy esztendővel öregebbek lettünk, egy év tapasztalataival gazdagabbak s a hirteleni tovatúlnó évek eszünkbe juttatják az utolsót, életünknek végét. Csoda-e, hogyha ilyenkor még a köszívű ember is elárad a mulandóság érzetével? Ha a hóhéher aggyastán felédzve a mult viharait még inkább siet a végső zuhanás felé? Ha az élet vándora az idő gyors lepergését látja meg valósággal? Ha apró és nagy leborulnak s áldják a Mindenhatót, ki eddig megsegített s ezután is gondot visel? Ha szeretteitől távol az apa, fiu, testvér, rokon és barát tovaküldik gondolataikat s egy mélyről feltörő, titkos sóhajtás kíséretében azoknak boldog újévet kívánnak?

Ujesztendő határa nem annyira támpont számunkra, hogy ahoz ragaszkodjunk, mint inkább örvény az idő végtelen tengerében, mely elnyeléssel fenyeget. Eszünkbe jut ilyenkor ama bibliai jelenet, amikor az éppen ilyen örvényben már, már elveszett tanítványok segedelemért így kiáltottak:

— Uram, tarts meg minket, mert elveszünk!

Szinte most is halljuk a kegyelmest választ, mely biztatólag elhangzott:

— Mit féltetek, óh, kicsinyhitűek!

A tenger egyszerre elcsendesedett, a félelmek eloszlottak s az élet még egyszer diadalmaskodott. Csodálatos Isten dolga, hogy mikor számára minden elveszett, a halandó a költő szavaival „megsiratja és tovább megy örökös reménnyel”. Bukás és siker, a mult történetéből, melyeknek szakadatlan láncolata életünk, nem hagyhatnak hátra olyan keserű nyomokat emlékeink közt, hogy azokból egy új élet csirája ne kelne ki győztesen számunkra és mi folytatni ne akarnánk a nagy küzdelmet. Ujesztendő napján nyomatékosabban, ellenálhatatlanabbul törnek elő ezek a gondolatok a lelkünkben, mint máskor, kétségtelenül felül annak, hogy az emberi élet központja mégis csak a szív. Az emberi ész emelhetett civilizációkat s ismét romba döröszte azokat, de a millióknak minden időben volt szava s ez ellen nincs hatalma az időnek. A vég Istenben van s mint szent Ágoston mondja: „Lelkünk addig meg nem nyugszik, míg Istenben nyugtot nem talál”.

Dávid az Isten embere egy dolgot kért az Urától, amelyért is felettébb való kedvességet nyert Önála s ez „a bölcs szív” volt. Mi is azért, mikor kérésünkkel ez új esztendőben az egék Urához megyünk, kérjünk Ötöle bölcs szívet: tanácsadónk, vezérünkül és vigasztalónk.

Adj, Uram, bölcs szívet a kormányzóknak, hogy kormányzásuk alatt békeséget lásson a nép s erőszak és igazságtalanság távol maradjon. Adj, Uram, bölcs szívet a Te népednek, hogy „az alsóbb rend a felsőt hallgassa” s a rossz megszégyenülve ne merje felülni fejét. Adj, Uram, bölcs szívet mindenkinek, hogy a Te törvényeidet tiszteljék s jóságodat buzgóság hálálja.

Ez ujesztendő alkalmából érzelmeinkkel még melegen a szívünkben köszöntünk be ami kanadai magyar testvéreinkhez s kívánjuk ezeknek boldog újévet. Hol vagytok ti kanadai magyarok? Tudom, hogy közületek sokan már a temetőben pihennek s néma siralmuk felett búsan leng a fájó emlékezet. Hányan költöztek el csak a mult évben is? Hány árva és özvegy sirat szülőt s hitvest? Hányszor rombolt le magyar boldogságot a sors kíméletlen keze? Hányszor idegenben van a koporsó s szülőföldben a könny, a siralom? Nem arra int-e ez minket, kik megmaradtunk, hogy szeressük egymást? Régen s a régi magyaroknak nem kellett ezt hangoztatni, mert ők összetartottak s tudták egymást szeretni. Az első szegénység takarója alatt bezzeg szépen megélt egymás mellett a pusztai betyár s az ájtatos hívő, a kemény szívű és az irgalmas felebarát, a hitéhez hű s az, aki Istenet soha nem látta. Ebből a paradicsomi ártatlanság állapotából azonban mi is kizűztünk s ma szükségessé felujtani számunkra a régi törvényt, hogy szeressük egymást. Légyen a ti szeretetek első nagyszerű bizonyossága a Kanadai Magyar Szövetség megvalósítása. Ha konvencióban újra összejöttök, ki-ki legyőzve magában az ősi átkot s ha másra nem, Vérszű Anyáokra, Csonkamagyarországra gondolva fontjátok össze szíveteket a magyar érzés szétvárt részleteit láncba s helyezték az fel a legmagasabb rendű szolgálat oltárára, mert ha ezt teszték rátok is fog illeni a költő szava:

Mondják el szent neveinket!
Hol sirjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak,
És áldó imádság mellett

Ne engedjétek meg közöttetek a félekezeti türelmetlenséget, mely sajnos mostanában még megújuló erővel nemzeti életünk gyökerét rága. Ne engedjétek meg közöttetek az internationalizmus ujszerű, meg nem értett és félrevezető tanát, mely különösen ellentmondásaként hangzik a szabadság hazájában Kanadában, hol nincs szolga, s nincs ur s a legfelsőbb pálya nyitva áll mindenki számára. De gyakoroljátok a jótékonyaságot s ha egy-egy szerencsétlenül járt honfitársunk segélyre szorul, mint a multban, úgy ezután is segítsetek rajta.

Ez a mi üzenetünk a kanadai magyar testvéreinkhez ez ujesztendőben.

A mi szülőháznak pedig azt mondjuk, hogy mint nincs hatalma a trianoni békenek megváltoztatni az idő határát úgy nem lesz hatalma végkép megsemmisíteni a magyar igazságot. A magyar határ éppen olyan idős, mint a bibliai határ, amikor ugyanis azt mondja az Írás: „Te előttem ezer esztendő csak annyit, mint egy nap s egy nap olyan, mint ezer esztendő”. „Amit azért Isten egybeszerkesztett az ember el ne válassza.” A magyar föld és a magyar igazság ögben kötött szent frigy s átok arra, aki gonoszul fel meri emelni ellene kezét. Az idő határánál álljatok meg egy pillanatra ti bitorló s ti igaz szívű nemzetek egyaránt s megalázkodva, magatokba szállva tegyétek jóvá a szentségtörést. Ti kanadai urak, hogyha hallotok erdőben sóhajtani egy magyart, tedjétek meg, hazáját, családját, szeretetét siratja. Te gyerekeidben járó új ország, hatalmas Kanada, bocsáld meg azt a sok ezer magyart, kinek erős karja se-

gitett neked leküzdeni a kezdet nehézségeit. Ez a nép, mely sohasem volt koldus, alamizsnáért nem könyörög, igazságérzetre appellál, mert szeretve köti őt az ősi rög. Szigetek d'csod országára Anglia, mint örködöl az igazság felett, ha eltiportatik valaha, ne engedd, hogy tisztos neveden csorbát üssenek idegen kalózok.

Ha egy öneledd pillanatban eltéveszted az igaz ösvényt, itt az ideje jóvátenni az európai nagy tévedéseket, hogy az ujesztendőben minél több országban, minél több nép között uralkodhassék a régóta száműzött béke és megértés szelleme!

Szégyent hoztak ránk a keleti vörösök

A „GLOBE” CIMU TORONTOI UJSÁG LERANTOTTA A LEPLET A TITKOS KOMMUNISTA PROPAGANDARÓL — MEG-BÉLYEGZETTEK SORÁBA TASZITOTTA AZ „UJ ELŐRE” A MAGYARSÁGOT —

„Legrosszabbak a magyarok” — írják a vezető nagy angol lapok Deportálják a nem-polgárokat vöröspropaganda gyanuja miatt Módosítani fogják a törvényt, hogy szükség esetén a naturalizált polgárokat is deportálhassák Veszélyben a magyar munkások kenyere a magyar becsület beszenyezése miatt —

Már annyiszor figyelmeztettük a magyar bevándorlókat arra, hogy óvakodjanak a félrevezető, lelketlen üzletemberek New Yorkból kiinduló „vörös” propagandájától. Néhány üzletember tőkét akar ezzel összehozni és ezt természetesen az amerikai és kanadai magyarság zsebéből akarja kivenni. Egy módszert követnek: amit a magyar szentnek tart — azt gyalázzák mind. Haza, Isten, király, törvény, szülők tisztelete, nemzeti és egyéni becsület, mind mind gyalázkodás tárgya náluk.

A józan magyarság egész Amerikában mindenütt undorral dobt a szemébe ingyen küldött lázító lapjukat. Nem jönnek a pénzek, hiába ordítják tele torokkal, hogy „küldjétek munkás testvérek táviratlag, vagy repülőpostán a dollárokat, mert ha december 20-ig nem adtok 3000 dollárt, megszűnik létezni!”

A dollárok mégsem repülnek sehonnán sem. Milyen csapás ez a vörös szerkesztő urakra, talán még kalapácsot kellene a kezükbe fogni s a kenyeret munkával és nem csalással megszerezni.

ERÉLYESEN NYOMOZ A RENDŐRSÉG

Az egyik keletkanadai finn új saág szerkesztőjét a közelmúltban súlyos büntetés érte királygyalázás miatt. Röviddel ezután

megbecsülés járna ki, mint neki. Mégis mi történt? Abélyett, hogy az ő tanácsára hallgattak volna a magyarok, alvilági, börtönviselt gyanus egyének körül kezdtek csoportosulni. Bajban mindig mennyire jó nekünk az a Kovács tiszteletes, s a sok száz ember, mind magyarok, a legutabb hálátlansággal fizettek eddigéle neki. A magyarok ezreinek mutogatta a jó utat és a magyar tömegek egy része mégsem hallgatott rá. Ha Torontó és Hamilton magyar népe megfigyeli Kovács tiszteletes ítéseit, most nem éri épen a torontói és hamiltoni „vörösök” révén az összmagyarságot egész Kanadában ez a megbélyezés.

Mi most tisztelettel felkérjük Kovács tiszteletet, hogy szálljon sikra a magyarság becsületének megvédéséért és nagy tekintélyével, tudásával hasson oda, hogy az összmagyarságot érvő nagy támadás csak egy kicsiny csoportra húzódjék vissza.

VESZÉLYBEN A MAGYAR MUNKÁSOK KENYERE

Ha nem történik orvoslás, ennek a legsúlyosabb következmény lehetnek. Ha egy magyar munkás, fogatékos angol tudásával valahol munkát kér, majd ez lesz a felelet: „Menj Oroszországba. Mit keresel te Kanadá-

MARCI NÖVEKEDÉSE

IRTA: SZOKOLAY BÉLA

A néptelen uccán egy késést süldő malac kocogott végig.

Rövid, fel-felcsattanó röffenésben hullatta világá búbánata csuklását, míg valahol egy ismerős kapun át hazacsendesedett. Az est, mintha csak éppen erre várt volna, öreg, barna súbája alá kapta a faut és egymásután gyújtogatta fel a csillogokat.

A nagyuccán végig egyre sürsüldő hangok döfködtek a sötétséget. A kocma előtt lassanként összegyűltek a népek. Nevetgélésük s egy-egy hangos kedvükfakadása szines ereket szalasztott az estbe.

Vitéz Marci ott állt a padon gubbasztók előtt, pálcikával veregette a csizmaszárát, szeméreg huzott kis kalapja alól kurta mondatok között nevetett a fiatalsága.

— No most már elmenyek — mondta aztán.

— Merre, te?

— Erre felfelé.

— Hm, hm.

— Marci ránézett, aztán nevette: — Meghültél, testvér, minék hálsz mezteláb?

— Tiszára azért, hogy a murrok hegyes legyen.

— Nevettek.

— Feked se fektetnek a végin feketére, meglásd. No adjon Isten.

A másik még utána szólt:

— Rajtad, félsó, a se segít.

A Maris apja után két nagy lö-

s négy bivaly húzza a külön gögöt — tudod-e?

— Marci megállt s csak úgy odalökte:

— A semmi. Elöttem cifrább dolog jár. Bizd ide.

A kalapja karimája felé bökött s megfordult. Flatalon ment, a harisnya fölött gondos ráncbaszedett ingcsüske fehéren visszavilágított.

A Sükösd Gábor háza előtt lassított s vagy négy lépést láb ujjhegyen tett, hogy a deszkapalánk fölött belásson az életre. A pitvarból lámpavilág aranylott. Továbbment. A kiskapuban valaki állott. Odaért, köszönt.

— Jóestét, Maris.

— Adjon Isten, Márton bá, mi jót hoz ked?

— Csak magamat, lelkem.

— No az éppen elég ...

— A bizony, ládd-e olyan édes, hogy a tordai mézeskalács s a brassai bambuc együtt se olyan.

— S hát a medvecukor?

— Nevettek.

— Hát gondoltam, legalább én dicsérjem ...

— Be jó kedve van kendnek?

— Biz én csak azért az egyérszomorkodom, hogy te Maris bázol engem. Sze nem vagyunk mi ugy.

— Hát nem. — S a kertérszomorkodik?

A legény nagyot nyelt.

— Hallottam eladá?

— El.

— El? S aztán most mi lesz?

— Állatot veszek s fuvarozok.

— Aztán jó lesz az?

— Hát hogy jó-e? Nézd Maris, a kert csak ott fekszik, künn

nam igen hoz. A lovak még igaz, gonddal járnak, de legalább lát valamit belőlük az ember.

— S merre szándékozik velleked?

— Hát itt a vasutépíténel, aztán fel Szovátára s meglássuk merre.

— Ahogy gondolja.

A legény csak a törődés, gondosság melegét érezte. Ő is oda dőlt a kapufélfá másik oldalának s a leány világitó arca felé sügta:

— Meglesz, Maris. Ha a fenn való Uristen megsegít, meg lesz tavaszra, vagy őszre. Még a kertet is visszaveszem, ha akarod s a házát is megújítjuk. Ugy lesz, ha mondom.

A leány a földre hintette mosolygását.

— Gondoltam, vásár után be szélek apáddal is ...

— Jaj azt még ne. Várjon ked. Sze így jó s ha beszél velle, tán még rosszabb lesz.

— Ugyan ugy-e? Aztán miér?

— No meglássuk.

—

Másnap reggel Marci a bokodi úton hazafelé tartott. Fent lépegetett a marton, de mikor az öreg Sükösd Gábort az uton lefelé eregelni látta, lezökött a martról s hogy utolérte, ráköszötn.

— Szerencsés jóreggelt kívánok, Gábor bá.

Az öreg csak a szemesarkából vágott rá s úgy mordult jóreggelt.

— Istenáldotta ősz van — kérdezte a legény.

— A.

— At voltam Bodokon, halálam a Szűcs Están uram lovaf eladók.

Az öreg fűrészszón nézett rá. A legény úgy tett, mintha nem venné észre.

— Hajnalba indulék s hiába jártam. Elvesztegette.

— Hogy?

— Százhuszért. Mondám is, hogy hússzal többet adtam volna.

— Ugyan? Asztán miből?

A legény nevetése nagy csokréta lett:

— Hát bíá sövényből, Gábor bá.

— Miből te?

— A sövény árából, ami a kert körül volt.

— Tán eladád? — szörnyülködött az öreg.

— El én.

— A kertet?

— Azt biz én.

— Nem sajnáltad?

— Hát gondolám, én szerettem s van még ott, ahonnan e került.

Az öreg elbámolt a falu felé, aztán a Gál Ferkókék tagján nézett keresztül. Megállt, a legényre ügyet se vetett, ráncba erőltetett figyelemmel meredt valami semmiségre s morgott is hozzá valamit.

A legény mögége cövekelte magát, hogy az öreg ismét utnak eredt, elkezdte:

— Gábor bá, ha meg nem sértem, nem eladó az a két gerenda, ami a ked udvarán hever? A minap arra járák s látám ökököt. Szép szál gerenda. Ejnye, gondolám ez éppen nekem való, hát csak majd megkérдем, ha